

Eelwägi kaswab.

Kui S. R. W. Viidus minewaaasta lõpul käinud Inglise jaatkond kogu ilmale katmata lõtt ütles, mida enesest kujutab S. R. W. Viit, kuidas ja misfuguse energiaga Wenemaa proletariaat oma uut kodu üles ehitab, siis tõstis II Internatsionaali nimehed kisa, et jaatkond on enamlaste poolt ära ostetud, et jaatkond on tööliste klassi äraandja ja jaatkonna seljataga ei seia ühtki organiseeritud töölist. Saatkonnal oli võimatus oma tähepanekuteft S. R. W. Viidus ainult kitiimas ringis juttustada. Masfiliate organisatsioonide — ametühinuste eesotjas seiswad II Internatsionaali jundased ei lahkunud jaatkonna liikmetel masfi ees efineda. Sotsiaaljuudaste fihiks ühes walitjuse juures olewate wanameelsetega oli nende eraldamine tööliste hulkadest, kes tõtt Wenemaa töörahwaft kuulda tahtsid. Kuid kõik ei lähe mitte nii, nagu jeda tahab kodanlus. Ja jeda ka nüüd.

Waatamata kõige kisa pääle, et jaatkond enamlaste poolt ära ostetud, et jaatkonnal mingifugust poolehoidmist Euroopa ja eriti Inglismaa proletariaadi hulgas ei ole, tegutses jaatkond siiski edasi, tehes eeltööd oma poolehoidjate — rewolutsiooniliste tööliste koondamiseks. Ja selle töö tagajärgedega võib täiesti rahul olla. Puhkepääwal Londonis awatud ametühinuste rewolutsiooniliste wähemuste konverentsil oli efitatud 600 tuhat töölist 590 jaadiku läbi. Ja see ei ole fugugi nii wähe, kui filmas peame, et just Inglise ametühinused Euroopas kõige alalhoidikumal seisukohal asufid, et just siin asus II Internatsionaali üks tugewamateft kantfideft. Et see kantf aga nüüd lagunema on hakanud, et selleft kantfist üks oja, efsalgu ainult wäikene oja, umbes ühe wiitendiku suuruses, lahti argnes ja awalikult oma solidaarfust Wenemaa töörahwale awaldas, see on kahtlemata suur wõit. II Internatsionaali kõige kindlam kantf, Inglise ametühinused on „lagunema“ hakanud, millele käesolew konverents alufe pani.

Kahtlemata järgneb sellele rewolutsioonilise proletariaadi efimefele sammule uus mustuse walamine nii kodanlufe, kui ka II Internatsionaali poolt, kahtlemata wafatfe jälle Moskwaft jüüdistama, et see oma propagandat Inglismaal ei jäta jne. See kõik on alles tulemas ja selle ettewalmistamiseks astub kodanlus juba praegu samme. Juba kongressi efimejel päewal karjus wanameelsete „Morning Post“, et Tom Mann

W. R. P. Leningr. kubermangu 21. konverents.

Konverentsi awamine.

Esmaspäewal, 26. jaanuaril kell 1 päewal algas W. R. P. Leningradi kubermangu 21. konverents. Enne töö algamist panes fm. Salutski ette fm. Lenini mälestufeks püsti tõusta, kelle juhtumõte järele kogu konverentsi töö saab minema.

Tööliste ja talupoegade liit.

Leningradi linna ja küla kultuurilise liidu ühifuse nimel terwitawad konverentsi fm. Gertsjew ja Nikolajew.

Su. Gertsjew tähendab, et Lenini sõnade järele on ainjam reaalne jõud — tööliste ja talupoegade liit.

Leningradi kub. ühifusei on üle weerand miljoni liikme. Mina loodan, et konverents ei ütle ära aitamast ühifust ja annab võimalikult rohkem haridust tema liiketele. Meie oleme ju enamasti kõik hiluti külast linna tulnud. Sellepärast pööran mina konverentsi poole palwega loojungiks üles seada: kes ei ole ühifuse liikmeks, kes ei soorwi ühifusele edu, see on kodanlufe abimees. Sellepärast panen mina konverentsile ette järgmise loojungi: „Tööliste ja talupoegade liit“!

Gertsjewi ja Nikolajewi terwituste pääle wastab fm. Salutski.

Terwitus kooliõpetajate poolt.

Leningradi kooliõpetajate poolt terwitab konverentsi fm. Berezin ja teatab, et kooliõpetajate kahtlew seiuford on nüüd lõppenud ja nemad sammuwad nüüd par-

(S. R. W. Viidus käinud jaatkonna liige, praeguse konverentsi üks energiljemateft organiseerijateft) lõhkumat Wene emisarina Inglise ametühinuste ühtlufst ja toowat sejadust Inglise töörahwa ridadesse. Kodanlus kardab Inglise ametühinuste rewolutsioonilise tiwa loomist, kodanlus näeb selles abiwäe juuretulemist Inglise kommunistlikule parteile ja selleft ka see karjumine. Inglise töörahwas on astunud uuele wõitlusteele. 600 tuhat proletarlast on walmis juba otustawat wõitlust alustama. Ainult nende kofkutulek on lõhe lõõnud II Internatsionaali, on lõõnema pannud Inglise kodanlufe. Kuid tegewus alles algab! R. E.

Gregorij Jewsejewitsh Sinowjew

Kommunistliku Internatsionaali täidesaawata kom tee efimees, Leningradi tööliste ja talupoegade jaadi ute nõutogu efimees, W. R. P. teftkomitee poliitbüroo liige.

teiga külglülje kõrwal haridustöös, mis on ainjam õige tee üleilmseks eduks.

Umber samas waimus terwitab kongressi ka fm. Bogdanow Leningradi kooliõpetajate nimel. Neile wastab fm. Sinowjew.

Konverentsi päewakorda tuleb fm. Sinowjewi aruanne, mida järgmises numbris toome.

Kubermangu parteikonverentsi resolutsioon fm. Sinowjewi aruande kohta.

21. Leningradi kubermangu W. R. P. (enamlaste) konverents kiidab täiesti hääks W. R. P. teftkomitee tegewufe ja jaadab oma palawa terwitufe meie partei staabile. Ühinedes W. R. P. teftkomitee ja teftkontrollkommisjoni ühendatud täisfugude istangu resolutsiooniga fm. Trotski wäljaastumise kohta, 21. kubermangu konverents ijaarunis terwitab teftkomitee hiilgawat hoogtööd katfete wastu ümberwahetada leninismi trotskismiga.

Leningradi organisatsioon on kindel, et W. R. P. 14 kongressi täielikult üksmeelele teeb tarwilised organisatsioonilised järeldused, mis tahmata meie ette fertiw d fm. Trotski parteiwastalifist seisukohast — ijaarunis aga fir a ijeloomust, mille Trotski 15. jaan 1925 a. saatfs W. R. P. täisfoguile ja milles fm. Trotski täielikult jatkab oma enamlufe wafialife seisukoha rõhutamist.

Nõutogude maalt.

Mäletusfugu Leninile.

Wenemaa a'aloõ muuseumis awati pidulikult mälestustfugu ülesseadmine Leninile.

Ametühinustest wäljaheitmise fford.

Metallitööliste ametühinuste teftkomitee awaldas uue eestirja ametühinustest wäljaheitmise kohta. Seadusli ult tehafje kindlaks, et wäljaheitmine võib jündida ainult laialifel tööliste koosolekul, tööliste kongressil ehk konverentsil. Omawoliga ametühinuste orgaanid wäljaheita ühifuseft ei saa. Selleks puudub neil sellekohane õigus.

Matalitööstuse walmistuspogrammi suuremine.

Rahwamajandufe kõrgema nõutogu andmetel on wiimafel ajal tuntawalt suurenenud nõue metalli ja metallasjade järele. Ijaarunis nõuawad metalli talupojad. Seda tähelepannes otustas walitjuse matalitööstuse walmistuspogrammi suurendada 15% wõrra. Efimejes järjetorras suurendatafje masinaehitufe programmi. Ühes sellega wähendatafje masinate sisjewedu wäljamaalt.

Kaewandufe töölepanemine.

Jekaterinoslawifst jaadud teadefel on fawatfus ühendufes wäljamaale müüdud 6 miljoni puuda margantfi mulla ja weel fawatfetawa 12 miljoni p. müügiga tööle panna kolmas Potrowski kaewandus.

Stektrijaam Lenini mälestufeks.

Lenini surma aastapäewal lasti Tshiaturis täima 500-hobufejouline elektrijaam.

40 puhkepääwifut.

Jrkutskit teatatafje, et Moskwaft töölistef korraldasid 40 puhkepääwifut. Puhkepääwifute sisjetulekufest ehitati Lenini mälestufeks rahwamaja. Maja awawifest wõttis oja üle 1500 tööliste.

9. jaanuar 1905.

Woldemar Gwart.

(Järg).

Kuid oli ka palju rahwa poolehoidjaid nii soldatite kui ohwitseeride seas, näit.: kui Talwe lossi platfil Preobraszenski polgu õpofomando soldatite piisje järele waadati, siis leiti, et 8 meest ei olnud lastnud, keda ka kofje arreteriti. Riisjama ei lastnud ka paljud sõjawäe ofad, kelle ohwitseerifid arreteriti ja soldatid muidu karistati.

Politsei korjas furnuid ja haawatuid, ka jugulaste ja tuttawate käest wõeti nende furnud ja haawatud ära. Surnad maeti pea kõik salaja maha. Politsei teadete järele, mis muidugi salajas hoiti, oli 1216 furnut, kuna neid tõelifelt rohkem oli. Nende hulgas oli sotf.-dem. partei liikmed M. Berditshewskaja, R. Arhangelski ja teised.

See werine puhkepääw lõhtus ühe hoobiga „politsei fofialismil“. Mitte üksnes Peterburis ega Wenemaal, waid ka wäljamaal tulid töölistef selgujele, et palwekirjadega ei saa pööret jünnitada.

Need paugud ei leidnud wastufõla mitte üksnes Wenemaal, kus ennenägemata ftrigilaine üle maa weeres, ega ka wäljamaal, kus profetmüütinguid toime pandi, waid just jään, kus jeda kõige wähem wõis oodata, Wene bürokraatismi juures. Siin nähti, et walitjufe aparaat oli jälle määrgist mööda lastnud. Et weel wiga parandada, kufutati kõige päält igast wabrifust ustatwad töölistef, muidugi wabrifu walitjufe näpunäidete järele, 14. (1. weebr.) jaanuaril Tarkoje Seloosje keisri „jutule“, kes neid armulikult nauife oodata lasi ja siis paberi päält just nagu koolipõõs, kes oma oja pähe ei ole õppinud, jün

järgnema kõne ette luges ja pääle wiimast sõna faalist wälja joofsis. See kuulus kõne oli järgmine („Postimehe“ tõlkes nr. 15., 20. jaan. 1905 a.).

„Mina kutsufin teid selleks, et teie minult ifikult minu sõnu wõifite kuulda ja jeda otjefofe oma faastastele edasi kõienda. Kahtefimifewäärt juhtumifed segaduste furbade, aga ära hoida wõimatu tagajärgedega, et teie ennaft äraandjate ja meie kodumaa waenlaste poolt efsitusjesse ja pettusjesse lastfite wiia. Kuna nemad teid üleskufufid minule palwekirja teie tarwitufe asjas ära andma, kufutafid teid mäsfulle minu ja minu walitjufe wastu. Kuna teid wägiwallaga auifa töö juureft ära kistfi sel ajal, kui tõfifed Wene inimejed ühesmeeles ja raugemata meie wiia wälihe waenlase wõitufeks kaafia peawad töötama, ärritawad ainult tõrkumifed ja mäsfulifed koosolekud ilma töötahwahulka niifugusteks korratusteks üles, mis riigiwõimu on jündinud ja ifta alati jündima saab sõjawäge appi wõtma. Selle tagajärjeks on tingimaa ilmafütatud ohwrid. Ma tean, et tööliste elu mitte kerge ei ole ja selles palju parandada ja korraldada tuleb, teil olgu ka kannatust. Ise oma jüdametunnistufe järele faate aru, et tarwis on õiglase olla teie peremeeste wastu ja meie tööstufe tingimusi filmaspidada. Mäsfulife jalgaga ja minule oma tarwidufi teatada, on fufiteolif. Omas hooletandmifes tööliste eeft faan mina muret kandma, et nende seifuforra parandamifeks kõik, mis võimalif on, ette wõetafje ja edaspidi neile seaduslikul teel kufjeks faanud tarwituste asjus kindlasti teha. Mina ufun tööliste aujate tundmuste ja nende wantumata ufaldufe fisje minu wastu ja seepärast annan mina neile nende jüü andeks. Nüüd minge oma rahulikuf töö juure ja astuge ühes oma seftfimeestega tegewufesje.

Widaku teid jumal“.

Sellele järgnes teine täiendow wõte. 29. (11. weebuaril) jaanuaril nimetati Peterburi tööliste rahutu meeololu põhjuste uurimifeks komisjion fenator Schidlowski juhatafjel. Selle komisjioni tegewufest wõifid ka tööliste efitajad oja wõtta ainult neift koosolekufest, kuhu neid kufjuti. Töölistef wõifid oma efitajad walida. Wafimifedõigus oli juuremate wabrifute meestöölistel, kes oli üks aasta wabrifus töötanud ja üle 25 aasta wana. Kuid töölistef seadfid omalt poolt nõudmifed üles:

- 1) ififupuumatus ja täielik sõnawabadus komisjioni liikmetele;
- 2) tööliste efitajatele luba anda oja wõtmifeks kõigist koosolekufest;
- 3) täiendawad wafimifed wäifsemates tööfodades;
- 4) komisjioni aruanded wõiwad ilma tsejseerimata lehes ilmuda;
- 5) wiibimata kõik pääle 9. (22.) jaanuari fufutud „Wene wabrifute ja tehaste tööliste ühifuste“ 11 ofakonda awada;
- 6) wabastada kõik töölistef, kes arreteritud pääle 1. jaanuari;
- 7) nende tööliste ififu- ja korteripuumatus, kes kaebawad oma häda.

Kui Schidlowski teatas, et neid nõudmifid on wõimata täita, siis boifoteeriti tööliste poolt ülewalpool tähendatud komisjioni. Wafimifil toimetati 9. jaoskonnast ainult kahes. Ring 20. (5. märts) weebuaril tunnistati see jündides furnud komisjion lahtilastuks.

Eftafi toon fiin weel ühe hufwitawa dokumendi, mis kõlab järgmifelt:

„Büha Sinodi läkitus 9. jaanuari fündmuste kohta.“

„Kõige häbistawam on see“, — firjutatafje selles läkitufes, et neid korratufi tutjufid ellu Wenemaa ja seftfonna korra waenlased oma äraoimistega.

Suured jummad olid faadetud nende poolt, et jünnitada meil kodufõda, et tööliji töö juureft ära meelitada, et seega maa- ja merejõudude Raugesse Idasfe faatmifst segada, tegewa sõjawäe warustust raskendada ja seega Wenemaa pääle tõmata äraarmamata wiletfuft.“

Hufwitaw farnadus wäljamõeldud füüdistustega „Lenini kullafamifega Sefjamaalt.“

Nüüd kuulame, mis tööstufe intelligents ütleb: weebuarifkuu efimestel päewadel anti 198 infineri allfirjaga teadaanne miniftrite komitee efimehele S. Wittele, kus muu seas wõlbi, et meie tööstus on jellesse ajajärku jõundud, kus peab töölistel õigus olema seaduslikul teel ife oma asju otustada.

Toon weel mõned teated 1905 aasta efimeje weerandi W. jofiaalidemofraatia tööliste partei tegewufest, mis annab pilbi selleft tegewufest, mis oli teaduslikul fofialismil fel ja sellele järgnawal ajal, kui „politfeiline fofialifm“ waremefesje pude-

Ulewenemaalifelt laotati 1905 aasta 1. jaanarifil kuni 1. aprillini laiali 280 lendlehte 687.620 efjemplaaris, kuna 1. apr. — 1. juulini 1905 a. laotati 194 lendlehte 1.887.745 efjemplaaris (lendlehte arw ei ole kindel, seft paljudes aruannetes on ainult efjemplaa-

ride arw tähendatud, kuna lendlehte arw tähendamata jäetud), seega kaswas efjemplaaride arw 176 protf. Seega faame täelife pilbi, mis näitab, et „werine puhkepääw“ ei käinud kufuta, waid oli üks õpetund, mille eeft proletariaadil kallift hinda tuli maksta. Seda aega wõib julgesti werstajambaks nime-

Geftlased S. N. W. Tiidus.

Kultuur-hariduslik töö Cesti asundustes.

**Klubi, haridusmaja, punane nurg on hariduse laialilastaja ja
töörühma ümberkasvatamise keskkoht.**

**Hariduse abil rajab töörühmas tee paremale tulevikule.
Töörühma kultuurilise tasapinna tõusmijega sammume
kindlalt sotsialismile.**

Milles seisawad põhjused?

Troiski tr. Meduschi wallast, Wana Buura asundusest, (Leningr. kub.).

Meile kirjutatakse säälselt elu-oludest, mis asunduse päale õige musta värvi an-
nab. Kuna asunduses üle 1300 eestlase, kus hulgas hulgate kaunis arenenud jõu-
dusid, niijama tool ja klubi, ja ei suudeta ometi ajaga sammuda pidada. Koguni was-
tupidi — uulitumise laieneb, jamogonni joomine suureneb, kuna klubi hinge waa-
fumaa. Kõigile neile paistele seltsib veel teraw mahetord asunduse ärksamate seltsi-
meeste wahel. Milles armele kirjutada sar-
nane nähtus?

Kahilemata nende armele, kes asundu-
ses midagi ära teha wõiksid, kuid eneste wahel „kana kikkumaa“. Kus eesrinna-
kajate tööliste hulgas üksmeel puudub, on igasugustel ebanahustel maha tegewus-
moli. Meie küsime: mis teewad õpetaja Tuur, klubijuhataja Dsijp, Meerino ja teised ärksamad tegelased? Mites lastakse usumaratsum isegi kooliealiste laste jekka?

Kas tõesti puuduvad abinõud nende pa-
hede wastu wõitlemiseks? Bugri asundus, mis omal ajal kaunis kõrgel kultuuri jär-
jel seisis, ahwardab asunduste hulga wi-
maiseks jääda.

Bugrilased! Utelge oma sõna. Uldijelt on maal praegu kultuuri- ja har-
dustöö hoogu wõimas. Bugri teeb aga wä-
hijataitu. Mites ei kõla Bugris enam ühine laul? Mites juri laulufoor? Mites hawines näitetrupe? Mites puudub „aja-
lehtede sõprade ring?“ Mis on bugrilaste eesmärk, tuhu püüetaks? Wõi maetaks elu ja oodatakse wiimast päewa! Meie looda-
me igatahes, et kohapäälised tegelased Tuur, Pääro, Meerino, Dsijp ja teised oma jõu-
du toondawad ja otjastawale wõitlusele asuwad, et bugrilasi wiimase langemise eest hoida. Bugri ei ole tufagil Sberi tai-
gas, kus kultuuritöö wõimata oleks. Kuid ka taigas tõuseb uus elu... —ite—

Veningradi kub.

Haridustöö edeneb.

(Samme asundus, Troiski tr.).

Noored, ühinege klubi ümber!

Asunduses edeneb kultuur-hariduslik töö. 1924 a. ehitatid ajunifud omal tulul haridusmaja, millest kõik ajunifud oja wõit-
fid.

Klubi ruumides töötab kool ja klubi, ning näite-, majanduse-, laulu- ja poliit-
ring. Wiimase tööd talistab kirjanduse

jeta. Seda näitab ka Gaponi uuesti il-
lumine Peterburi, et uuesti hakata töö-
liki organiseerima. Kuid töölised paljas-
tasid teda halastamata, isearanis tegew
oli selles juhtes tööline Petrow, endine
Gaponi parem käsi, kes tegi kindlaks, et
Gaponi wõitlust 30.000 rubla „Wene
wabrituse ja tehaste töölise ühijuse“
ofafondade finnapanemise eest „fahju-
taks“. Seda raha sai A. J. Mat-
juuschinski Gaponi wõitlusest, kuid andis
ainult nimetatud ühijuse juhatajale esi-
mene ford 1.000 (tuhat) rubla ja teine
ning kolmas ford (kummagil korral) 3.000
rubla, foku 7.000 rubla, kuna 23.000
jõi Gaponile. Kui Petrow küsis isiklikult
Gaponilt seletust, siis wastas Gapon, et
tema oli junnituid jeda raha seepärast
wastu wõtma, et walitsus ühijuse uuesti
awamifeks enam luba ei annud. Teine
ford ütles ta, et Witte pakkus talle
30.000 rubla, et ta sõidaks wäljamaale
ja ei teeks käre ühijuse finnapanemise läbi
saadud kahjude nõudmife juhtes.

Pääle selle loetaks Gaponile patuks, et
tal oli wõimalik olnud Londonis saada
40.000 rbl. jne.

Gaponi äraandliku poliitika tagajärjel
poos üliõpilane Ruthenberg (praegu inje-
ner, end. sotsiaal-rewolutsionääride par-
tei liige), ühes Gaponi endiste poole-
hoidjate töölisega Gaponi 1906 a. ap-
rilli lõpul Djerfisi üles.

Toim. märkus. Käesolew kirjatöö on
kirjutatud 1921 a., kui autor tolleaegses
tõrgemas parteifoolis õppuriks oli. Kirja-
töö pidi eriraamatuna ilmuma, mis aga
paberipuudusel teostamata jäi. Et 9.
jaanuari jündumiste kohta Cesti keeles õige
wähe materjaali on, awaldab toimetuse
selle nüüd, 9. jaanuari 20-ne aasta mää-
lestuspäewal.

puudus. Sauluringis tuleks eriti noortel
tähelepanu juhtida ajatohaste laulude wäl-
jawalitu päale.

Niijama ilmub klubis üks ford kuus
seinaleht. Seinalehe tööst wõtawad oia
rohkem meesrahwad ja noored, kuna nais-
seltsilised sest asjast fõrwale hoiawad.

Klubis peetakse loosolekuid ühiskondliste
küsimuste alal ja on awatud lugemis-
tuba.

Ajunifud ei ole veel loobunud ujust ja
kahjuks leidub farnaste hulgas ka mitmeid
noori.

Noored, ärge laske endid ujust effitada.
Tulge klubisse, jaa! wõite endid arendada
ja leiate mõistlikku lõbu. R. T.

Rahwamaja peab punase nurga pooletera pääl.

(Kemja wald, Tompi tr.).

Cestlaste wäliskooli töö on armetu wi-
letfates tingimistes. Pääle wäikeste kirjan-
duse wanawara, mis praegu „liituma raas-
matukoguna“ (!) Kudrowa punajelnurgal
tarwitada, ei ole terwes wallas ühtki uue-
mat eestikeelset raamatut leida. Chef
jaadab 1200 eestilajele terwelt 2 efi. „Eda-
fit“. Muud midagi pole jeniajani saadud.

Kudrowa enamarenenud noored, kes en-
did punase nurga ümber toondanud, karat-
sefid jeda wäärnähust pidude fissetulekuga
ojalki taotada. Muti tublisti tööle. Porist
ja wihmast hoolimata käidi 6 wersta ta-
gant proowidel. Korraldati Kemja rahwa-
majas faks pidu. Kuid siin tuli taktisus
jäält, kus jeda kõige wähem oodati. Rah-
wamaja wõttis efimefe pidu fissetuleku en-
dale ja „finkis“ Kudrowa koolimajale 3
naela findlinaelu. Teife pidu fissetulekuga
saadi jure kauplemifega niifaugele, et see-
ford jaaliüüritks ainult (!) 50 protf. wõeti.
Kudrowa noorte töö jattus jelle tõttu ras-
kesse seijuforda, jesi päale rahwamaja teifi
pidurume ei leidu. Tulge appi, felle fu-
hus appi tulla on. Lääfikajja.

Mega tuleks fapuliikumalt ära tarwitada.

(Tolmatshewi wald, Luuga tr.).

Tänuwused jõulu ja uueaasta pühad.

Meie maamehed peawad mõlemift kalen-
drift lugu — uuest ja wanast. Seepärast
pühitjetti aasta wahetujel juuremaid pühi
kahetordjelt, nii et punaste tähtpäewade
ja „finitse esmazpäewa“ arw musta
tähtpäewade arwu faugelt üle löid. Lõdu
ja nalja, ning õlut ja falka oli niipalju,

fui jüda joomis, kuid jüski — waadates
tagasi nende päewade päale, on nagu kahju
fajuta kadunud ajast. Mitte ükski asutus
ei hoolinud jelle eest, et eestlastele neil
päiwil mingisugust mõistlikku, fapuliiktu
meelelahutust anda.

„Maamees“.

Lasstepidu.

(Murme asundus, Tošno lähedal).

Buhkepääwal, 4. jaanuaril korraldati
kohaliku koolijõpetaja eestwõttel Cesti-Murme
koolis lastepidu.

Pidu algas deklamatsiooniga, mis laste
poolt ühifult ja kollektiifult ette fanti.

Pääle deklamatsioonide järgnesid näi-
dendid „Marjulised“ ja „Leib“, laste näi-
dend laulufoori ja tantjuga. Mõlemad
näidendid õnnistafid kaunis hästi ja jät-
sid päältwaatajatele kaunis häa mulje,
isearanis wiimne näidend „Leib“, mis oli
kaunis mitmekesine ja fipurikas ja wastas
oma fiju poolest praeguse aja komplekts-
programmile.

Lõpuls korraldati laste ringmängud ja
laste jalakeerutus.

Pidul olijad lahtufid hääs meeleolus,
mida jääb joomida ka edaspidi.

Päälitwataja.

Nowgorodi kub.

Mustade jõudude fihutustöö tagajärjel.

(Bugri asundus, Walbai kreisf).

Laste koolitööde wäljanäituse rüüstamine.

Kool töötas 17. now. funi 1. detsembrini
ning halwade ruumide tõttu seifis jälle
10 päewa. Uldje töötas kool 1924 a.
jookfui 25 päewa fahge koolitöölifega. U-
ldijelt laste arwust fäis koolis 22,6 protf.

Waatomata lühifese koolitöö aja päale,
juudeti läbitõõstatud teemade materjaali-
dest luua laste koolitööde nurg.

Reift töõdest sai wäljanäitus korralda-
tud. Pidul algul, kui meestel oli tuju
wiimase kraadini tõusunud, lendas kooli-
toast kui fakk läbi. Bugri meeste poolt
sai koolitööde wäljanäitus täiesi rüüsta-
tud, jentelt plataadid puruks rebitud jne.

Milles lugeda farnast nähtust? Kas
kulafute, kirikumeeeste wiha awaldufeks
kooli wastu? Wõi on Bugris „rewolut-
fioon“ alanud? Terwe tülanõufogu oli
forda pidamas.

Sarnast bugrilaste inetit tegumififi
wõib jeketada ainult jamogonni ajajate
ja ujuhullustajate fihutustööga.

Ärkfamad ja arufaajamad bugrilased
peaks farnastele mustade jõudude wälja-
astumifete piiri panema.

Bugrilased, pidage meeles, et ainult
kool annab teie lastele haridust.

Koondage endid kooli ümber, toetage
teda. R. T.

Veningrad.

Mälestusõhtu.

21. jaan. pidas Cesti lastemaja kalli
juhi fm. Lenini mälestuspäewa.

Pääle mittingu oja ja kohaliste kõne-
wõeti wastu anpioneerideks fm. D. Põd-
gelmann ja G. Teiter.

Pääle jeda näidati lastele udupilte
fm. Lenini elust ja 1905 a. jündumistifust.
Lõpuls oli ühine theeland. —i—

Veningradi kub.

Kelle fäes on ühiskondlik warandus?

(Kudrowa asundus, Tompi tr.).

Juba enne joda õstfid ajunifud ühifelt
mitimed põllutõõmasinad. Nendel puudus
järelwaataja ja nõnda kadus üks, nimelt
forteetrimise mafin.

Nüüd on kuulda, et see mafin on
„Babufinos“ afuma Jaan Kulbergi fäes.
Seda asja tuleks järele uurida.

Kudrowlane.

Toimetuse järelmärfus. Kud-
rowlased afutagu mafinatarwitajate ühi-
fus. Siis wõiwad nad mafinaid ühifelt
tarwitada ja „faktfi“ läinud mafina
pääle õigust otjida.

Põhja-Düüna kub.

Ka meil tuleks edasi sammuda.

Meie wäike küla aiub 8 wersta Opaa-
rinest põhjarpoole. Siin on 16 ajunifku,
nendest 3 wenelast.

Haridus on wäga madalal järjel. Koo-
list juuremat lugu ei peeta. 10 lapfist fäib
ainult 3 koolis. Käib 1 efi. „Edafit“.

Uigupidamifes on jamogonni. Selle wab-
rikandifs on üks kõige uflfikum ajunif
W. Rihu.

Ajunifud peaks otjustama, mis on faju-
litum, kas jamogonni joomise wõi ojawõtt
loengutest ja muust ühifendlikust töõst.
Kulutage par-m kopikad kirjanduse muret-
semifeks. Samogonni wastane.

Tweri kub.

Waja heita kolikambri.

(Manasjewo asundus).

Teifjel jõulupühäl korraldati „Karl
Marsi“ nimelises klubis piduõhtu. Ilmu-
nud oli kohaliku ja faugema m. ilifja wõimud,
walla täidejaatwa komitee efimees ja
kulalif Petromaf.

Lõõtsmoonifku faatel algab tant. Saali
täidab tolm...

Ku peetakse meil jõulufid. Soowitaw
oleks, et farnased jõulud wiimasteks jää-
fid. Siis oleme „Karl Marsi“ nimelise
klubi liifmete wäärilifed. M. K.

Kaulaafia.

Mälestuse jäädwustamifeks.

(Salme asundus).

Salme asunduse 40 aastase fefiwufe
pühitsemife pidul otjufati ehitada praes-
gufe rahwamaja juure fahge ruumiga hoone:
üks raamatufogule ja teine lugemistoale.
Ehitus fawatfetakse läbi wiia wabatahtlik-
fudest annetufest. Ulesande teostamifeks
waliti wiiliifmeline kommisjon.

Sulew.

Wajshkiriia.

Uurallased, ärge jääge maha.

(Abdrejafki Cesti asundus).

14. now. 1924 a. sai meie asunduse
üldkoosolekul „Hariduse jeltfi“ ajutamife
mõte üks wõetud. Säälfamas kirjufafid
efialgu fahge 32 isikut liifmeteks. Säälfas-
mas waliti ka 5-liifmeline eestfeitus, felle
kohustufeks on jeltfi tegewust juhtida. Ot-
jufati aiutada näite-, põllumajanduslik ja
kirjanduse ringid, milliste tegewust praegu
weel näha ei ole. Uldje ei wõi jeltfi hää
edu päale rõhutada, fefi jeni finne noor-
fugu, felle õlgadele jeltfi töõ pääasjalikult
langeb, ei ole weel midagi tõstfi junnud
forda faata (pääle jamogonni joomife, mis
wäga „tõfime“ on) pääasjalikult seepärast,
et puudub sõprus ja üksmeel.

Abdrejafklased, ühinege oma haridusejeltfi
„Wabafufe“ ümber ja afuge fiiresti töõle.

Muidu jääte kõige wiimasteks eestlasteks
S. N. W. Tiidus. Uurallane.

Wäiksed märfused.

(Krojewski mõifas, Moskowskfi wallas,
Tompfi tr.).

Teifjel jõulupühäl oli määratud Kras-
jewski mõifas eestikeelse näidendi ettefanne.
Mõne näitleja mitteilmumifel jäi ette-
fanne pidamata. Selle afemel pani kohalik
raiooni ulem juurepäralfsed warrud toime
õlle ja jamogonniga. „Püha“ ristimifst
wana fombe järele toimetas papp Kuudi,
Laptowitfajt.

Pääle hariliste talituste algas tantf,
kus tarwitufele wõeti ifegi rewolwrid.

Seltsfondlik tegewus fialdub näitemän-
gude toimepanemifstes. Teifi ringe ei ole.
Mafkude mafimine junnib wifalt.

Kooperatiiv töötab feftrifelt, kuid fut-
sumatud — wargad on fagedajed külalifed.
Upuoldajad on juurem oja afunifkufest.
Meg oleks wanad äraiganenud fombe
maha jätta. R. T.

Nowgorodi kub.

Suntide rööwteod.

Reed kriimfilmad junnitawad palju kahju
Danilewskfi treifi afunifkufele. Murdfid
paljudel ajunifkufel wiimajed lambad ja
hawitawad taliwilja. Kohalifetel wõimudel
tuleks rõhlu panna nende rööwifute hawi-
tamifele. R. T.

naist, baiguse, alaline rŕit. Mõõ-
maja uul., nr. 18, rŕt. 3, ŕisetaŕt boovŕŕ